

Verkondiging op eerste kerstdag 2016

Beste mensen, zusters en broeders,

‘Het was me het jaartje wel’ is een zeer bekende uitdrukking. En het lijkt wel alsof het meer dan anders op dit jaar van toepassing is. Maar aan de andere kant is er niet zoveel nieuws onder de zon.

In de eerste lezing hebben we kunnen horen over de ‘ruïnes van Jeruzalem’. Als ik mijn gedachten hierover laat gaan, dan zie ik beelden voor me van de verwoeste stad Aleppo. Zo’n elf jaar geleden bezocht ik als toerist deze stad en heb daar foto’s gemaakt. Deze foto’s liet ik een paar weken geleden zien aan een Syrische vluchteling uit Aleppo en hij kon mij aanwijzen waar hij zijn winkeltje had en waar hij als moslim voetbalde met christelijke leeftijdgenootjes.

Onze persbureaus hebben een sterke neiging om in te zoomen op slecht nieuws. En het lijkt dan net alsof de gehele wereld van God los is. Het slechte nieuws verdringt het goede en mooie dat ook plaatsvindt. Of om paus Franciscus aan te halen: ‘Eén vallende boom, maakt meer lawaai dan een heel bos dat groeit.’

‘Het was me het jaartje wel’, kan ik ook vanuit ander opzicht zeggen. In een raadgevend referendum stemden we tegen een verdrag met Oekraïne, Groot-Brittannië stemde tegen de verwachting in vóór een Brexit, Trump, die onder meer voorstander is van de bouw van een grote muur tussen Mexico en de VS werd gekozen tot president van het machtigste land ter wereld.

Het roept een beeld op dat we ons willen terugtrekken op onze eigen vertrouwde omgeving. Ontegenzeggelijk maken we deel uit van de hele grote wereld. Deze, onze, wereld met alle ontwikkelingen en nieuwswaardigheden komt continu bij ons binnen, we hebben als individu geen vat op die ontwikkelingen wereldwijd en daarom kan het voor ons als bedreigend aanvoelen. Als tegenreactie lijken we ons terug te trekken.

Ik hoor sommige denken ‘wat een zwaar begin van een kerstpreek’. Een lichtvoetiger begin kan ik mij inderdaad voorstellen. Maar het kerstfeest heeft alles van doen met de wereld.

Het is fijn om met de kerstdagen je terug te trekken in je eigen huis, met gezelligheid van lichtjes, de kerstboom en de kerststal. Om samen te dineren met mensen die je lief zijn. Maar de eigenlijke betekenis van kerstmis is dat God zich verbindt aan onze wereld op een ongekende wijze, namelijk door zich te laten kennen in het mensenkind Jezus, het Woord dat vlees is geworden.

In de kerstboodschap van de bisschop van Den Bosch, merkt monseigneur Gerard de Korte ook een andere ontwikkeling in onze samenleving op. Onze feitenkennis is enorm toegenomen, maar het lijkt er meer op dat mensen eerder geneigd zijn voor waar te houden wat waar voelt in plaats van wat volgens feitenonderzoek waar is.

Al deze ontwikkelingen samen geven veel mensen het gevoel van ontworteling. Wat willen we, waar staan we voor, waar moet het naar toe... Er zijn ook filosofen die spreken dat we nu in een overgangsfase zitten en dat we op zoek zijn naar een nieuw moreel kompas.

Maar waarom zouden we op zoek gaan naar een nieuw moreel kompas?

Dat kompas is ons immers gegeven in Jezus Christus, God met ons. En het is meer dan een kompas. Een kompas geeft richting, maar het geloof geeft ook grond onder onze voeten.

In het veel gekende kerstevangelie krijgen herders directies van de engelen om naar het kind te gaan. De wijzen krijgen eveneens aanwijzingen, maar dan van een lichtende ster om het kind te kunnen vinden. Wij zijn ook in beweging gekomen vanwege dit kind, anders waren we hier

niet. Een Redder is ons geboren en we zijn daarnaar op zoek. Maar wat is het eindresultaat van onze zoektocht en die van de herders en de wijzen als we daar geen consequenties aan verbinden?

Jezus heeft zich als geen ander staande kunnen houden in de stormen van zijn leven door zijn innige relatie met God, de Vader, door zich volledig toe te vertrouwen aan Hem. Zo is hij een licht geworden voor mensen, dat schijnt in de duisternis. En zo kunnen wij een licht worden voor elkaar in deze wereld waar zoveel mensen dolende zijn. Redding, gejubel, vrede... zij kunnen ons deel worden.

Dit jaar was ik in Dubrovnik, de prachtige Kroatische stad aan de Adriatische Zee. In 1988 was ik daar voor het laatst geweest, dat was vlak voor de oorlog die daar gewoed heeft. De stad werd behoorlijk verwoest, maar ziet er nu weer wonderschoon uit. Ik heb foto's van toen en nu. Gejubel en levenslust klinkt op uit de stad, die weer overstelpt wordt door toeristen. Het kan verkeren.

God brengt redding! Hoe?

Als wij de goedheid en waarheid zoals Jezus Christus die heeft vorm gegeven, zelf proberen gestalte te geven. Dan hebben we geen wereld van ruïnes, geen wereld van God los, maar een leefbare aarde waar ieder mens tot z'n recht kan en mag komen. Dan wordt de ware betekenis van het kerstfeest zichtbaar en voelbaar. Het kleine veilige en warme wereldje waarin we ons willen terugtrekken en waar we tijdens de kerstdagen zo van kunnen genieten, wordt dan ook ervaarbaar in de grote wereld, dat is de realiteit waarin we ons begeven.

Dat het zo moge zijn.

Amen.

René Dinklo o.p.